

Observerande tillgänglighets- kartläggningssvandring

Tillgänglighetsarbetsgruppen i Lovisa

Observerande tillgänglighetskartläggningsvandring

Till kommunernas uppgifter hör att främja invånarnas välbefinnande och hållbar utveckling inom sina områden. Som stöd för kommunernas tillgänglighetsarbete utarbetades ett gemensamt regionalt tillgänglighets- och framkomlighetsprogram för åren 2021–2025. Enligt Östra Nylands program utser områdets kommuner kommunspecifika arbetsgrupper, vars uppgift är att planera och genomföra årliga observerande tillgänglighetskartläggningsvandringar och upprätta rapporter.

Regionala tillgänglighets- och framkomlighetsprogrammet

Östra Nylands regionala tillgänglighets- och framkomlighetsprogram "Tillgänglighet och framkomlighet betjänar alla" för åren 2021–2025 utarbetades som ett två-administrativt samarbete mellan kommunerna. I utarbetandet av programmet deltog även representanter för äldre råden och råden för personer med funktionsnedsättning i områdets kommuner. Visionen för Östra Nylands regionala tillgänglighets- och framkomlighetsprogram är att de östnyländska kommunerna ska erbjuda sina invånare en så tillgänglig livsmiljö och så tillgängliga tjänster som möjligt.

Detta program lägger fram en vision och målsättningar för förbättring av tillgängligheten och framkomligheten i områdets kommuner samt åtgärder för att förverkliga målen under de kommande fem åren. En central åtgärd i det regionala tillgänglighets- och framkomlighetsprogrammet för Östra Nyland är objektsspecifika tillgänglighetskartläggningsvandringar och åtgärder med genomförandeplaner som utarbetas utifrån dem.

Arbetsgruppen i Lovisa

Arbetsgruppen i Lovisa består av välfärdscoordinator Sara Tallsten, välfärdsplanerare Päivi Hämäläinen och planeringsingenjör Suvi Peltola. Arbetsgruppen gör minst två tillgänglighetskartläggningsvandringar per år och upprättar rapporter om kartläggningarna enligt det regionala programmet. Arbetsgruppen kallar representanter för äldre rådet och rådet för personer med funktionsnedsättning till att delta i kartläggningsvandringarna. Arbetsgruppen kompletteras vid behov om medlemmar byts ut och beroende på objektet.

Observerande tillgänglighetskartläggningsvandring

Enligt det regionala tillgänglighets- och framkomlighetsprogrammet för Östra Nyland är syftet med tillgänglighetskartläggningsvandringen är att ge information som kan användas i planeringen av renoverings- och ändringsarbeten. Utifrån den information som samlats in i kartläggningen ges åtgärdsförslag för de platser där tillgänglighet inte förverkligas.

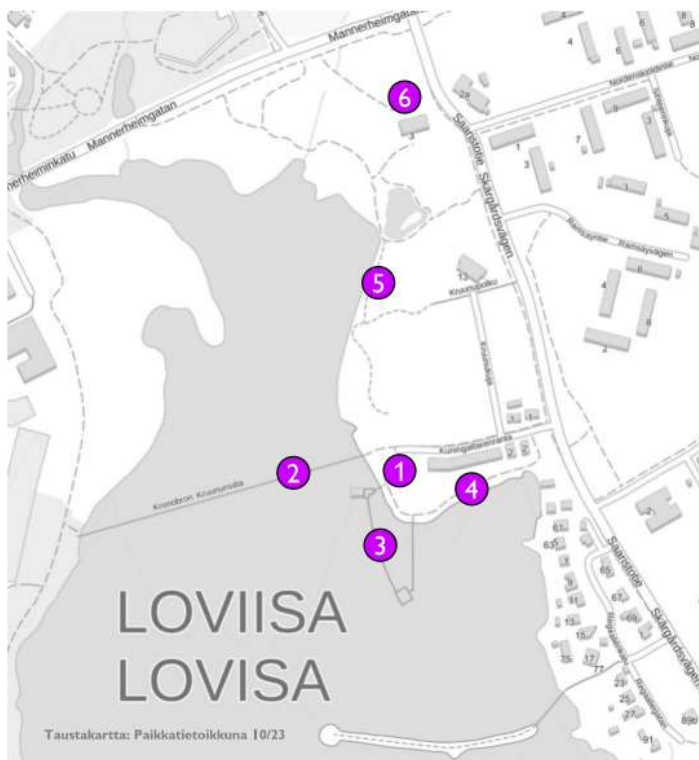
De som ska utföra tillgänglighetskartläggningsgranskningen avtalar i förväg om dess fokusområden och omfattning. Under vandringen ska man fokusera på säkerheten i fråga om aktiviteter och att ta sig fram samt på att utreda de viktigaste bristerna. Arbetsgruppen jämför de insamlade uppgifterna med tillgänglighetskriterierna. Avslutningsvis sammanställer man en rapport över nuläget i fråga om tillgängligheten och påpekar upptäckta brister. Arbetsgruppen skriver ner resultaten av kartläggningsvandringen och ger åtgärdsförslag för att utveckla och förbättra tillgängligheten. Arbetsgruppen definierar de observerade objektens åtgärdsklassificering och angelägenhetsklass samt markerar dem i formuläret för åtgärdsklassificering och senare i rapporten.

Erfarenhetsexperter från t.ex. rådet för personer med funktionsnedsättning och äldrerådet har en viktig roll i en tillgänglighetskartläggning. Man ska också ta med sig rullstol och rollator på vandringen. Genom att använda hjälpmedel under kartläggningarna får man konkret information om platser med hinder. Genom att intervjua fastighetens tekniska användare, disponent och ägare samt den personal som arbetar i fastigheten får man också information om problem, reparationsbehov, reparationer som gjorts samt renoveringsbehov.

Under tillgänglighetskartläggningen samlar gruppen in data om platsen genom att fylla i formuläret för åtgärdsklassificering på plats och ta bilder av platsen för kartläggningsrapporten. Åtgärdsförslagen presenteras kortfattat i tabellform. Åtgärdsförslagen klassificeras enligt den fara eller olägenhet som bristen orsakar samt metoden för förverkligande av åtgärdsförslaget. Detta underlättar planeringen och genomförandet av iståndsättning, reparationer eller åtgärdande av upptäckta brister.

Man fokuserar primärt på faktorer som påverkar säkerheten i framkomligheten och verksamheten. Brister som orsakar fara ska åtgärdas genast. Faktorer som förhindrar eller försvårar framkomlighet och verksamhet (t.ex. utrustning som är dåligt placerad eller i dåligt skick) ska åtgärdas i samband med årliga reparationer eller en renovering, eller separat.

Observerande tillgänglighetskartläggning på Drottningstranden 9.10.2023 kl. 13.30–15

ESTEETTÖMYYSKÄVELY 9.10.2023

Lähtö klo 13.30
Lähtöpaikka Victorianauko

KOhteet

1. Victorianaukio
2. Kruununsilta
3. Kelluva katu
4. Rantabulevardi
5. Kruununranta-puisto
6. K-market Kuningatterenranta

Bild 1 Karta över platserna som observerades under tillgänglighetsvandringen på Drottningstranden

Samling på Victoriaplatsen vid konstverket Lovisadropparna.

Objekten under vandringen:

1. Victoriaplatsen
2. Kronobron
3. Den flytande gatan
4. Strandbulevarden
5. Parken Kronostranden
6. K-market Drottningstranden

Deltagare:

- Nina Björkman-Nysten, Äldrerådet, fullmäktige
- Mia Bruce, Rådet för personer med funktionsnedsättning
- Petri Hyvönen, Äldrerådet, EKI nämnden
- Päivi Hämäläinen, välfärdsplanerare, sekreterare
- Jyrki Laakso, Rådet för personer med funktionsnedsättning
- Suvi Peltola, Planeringsingenjör
- Jukka Suhonen, Handikapptjänster i Östra Nylands välfärdsområde
- Sara Tallsten, välfärdskoordinator, fotograf
- Liisa Vatanen, Rådet för personer med funktionsnedsättning
- Jonas Lindström, Rådet för personer med funktionsnedsättning

Bild 2 Deltagarna på Victoriaplatsens bryggområde av trä

Victoriaplatsen

Observationer:

- Bryggområde av trä, med en kant av betong och trappor, inga färgkontraster
- Fyra solstolar. En person som använder vit käpp märker inte stolen bakifrån utan krockar med det böjda ryggstödet.
- Tillgänglig parkering har inte anvisats på parkeringsplatsen men en ruta är större.
- Strandbulevardens sandrutt är hård och jämn.
- Ruskon betonis rocklinebänkar vid platsen har sittdelen lägre än rekommendationerna säger (40 cm) och de har inget rygg- eller armstöd. Till buds står också parkbänkar som är bastanta och tillräckligt höga, men inget armstöd.
- Stenbeläggningen är tät och jämn, inga för stora springor eller fara för snavning.

Åtgärdsrekommendationer:

- En tillgänglig parkeringsplats märks ut på marken och med trafikmärken.
- Ett märke i marken på solstolarnas ryggstödssida, så att hindret kan observeras med vit käpp, till exempel en lampa bakom stolarna eller bullerräffla.
- Betongen vid bryggkanten ska målas med varselfärg (enligt plan) och en bullerräffla som man märker med käpp.
- Trappstegen på betongtrapporna ska målas, varselfärg på kanten för att öka kontrasten så att det är lättare att märka trappstegen.
- Bänk med armstöd till stranden.
- Någon av rocklinebänkarna kunde höjas.

Bild 3 Bryggområdet i träns betongkant utan färgkontraster

Bild 4 Betongtrappor utan kontrastränder till bryggområdet i trä

Bild 5 Solstol och betongkant utan bullerräffla

Bild 6 Parkeringsplatser utan ISA trafikmärke (invaplatsmärke) och utmärkning på asfalten

Bild 7 Deltagarna går längs med hårda och jämna sandrutten till Strandbulevarden

Bild 8 Låg rocklinebänk utan rygg- eller armstöd

Bild 9 Jämn och tät stenbeläggning och parkbänk utan armstöd

Den flytande gatan (förbindelsebryggan granskades)

Observationer:

- Brygga i trä utan räcke, ingen förhöjning eller märkesfärg i kanten. Risk för att trilla av då man rör sig med rullstol eller vit käpp.
- Ytan bra: jämn och hård.
- Till bryggan leder en kort kantförsedd ramp. Rampens branthet är 24 %. Med rullstol kommer man inte upp för rampen.
- Till bron från den ena gatan till den andra kommer man inte med rullstol. Brons vinkel mot bryggan är sådan att man inte kan ta fart med rullstol. Det finns inget räcke i bryggans kant, det vill säga faran för att trilla av är verklig. Det finns inte ens rum att på ett säkert sätt assistera rullstol genom att skuffa.
- Fogplåten är uppe, risk för snävning. Behövs på grund av skillnader i vattenhöjden.

Åtgärdsrekommendationer:

- Längre, 1,50 m lång, ramp från Strandbulevarden till förbindelsebryggan.
- Till exempel en bräda eller kontrastplåt eller dylik list vars färg (varselfärg) avviker från bräderna till kanten av den flytande gatan. En signal för att man är vid kanten.
- Ändring till bronns vinkel så att man kan ta fart med rullstol. Ett säkerhetsgaller rekommenderas.
- Ett räcke vid bron på bryggan.
- Längre plåt av metall till fogstället. Då skulle man kunna fästa dess kant vid bryggan och den skulle inte längre kunna stiga upp.

Bild 10 Man försöker komma upp för rampen till den flytande gatans skarvbrygga

Bild 11 Fogställe för den flytande gatans förbindelsebrygga

Bild 12 Den flytande gatans hörn vid skarvbryggan

Kronobron

Observationer:

- Flytande bro av trä (tät vågrät brädbeläggning) med räcken, över havsviken.
- Sluttning under 5 %. Obs! beror på vattenhöjden.
- Endast bronns östra ända granskades.

Inga åtgärdsrekommendationer.

Bild 13 Deltagarna går ut på Kronobron

Parken Kronostranden

Observationer:

- Vassruggsstigen är en 300 m lång rutt med vågrät brädbeläggning. Det finns två pausbänkar längs med stigen. Kanter har planerats för stigens kanter, men de finns inte.
- Längs med rutten finns en utbredning där det finns en tillgänglig pausbänk som är upphöjd från rutten. Till förhöjningen leder en just minimibred ramp, 6 %. Bänken har inga armstöd.
- När man övergår från vassruggsstigen till skogsträdgården har vattnet fört bort sand vilket lett till att det uppkommit en tröskel när man går från spången till sanden.
- Stegdjupet i stentrapporna till pausplatsen Stoneage i skogsträdgården är rejält och de har ingen ledstång. Till pausplatsen Stoneage leder också en tillgänglig grusstig.
- Nära K-market är bänkarna tillräckligt höga och de har armstöd.

Åtgärdsrekommendationer:

- Skyddskanter sätt ut på vardera sidan av vassruggsstigen, höjd 50 mm.
- En skyddskant på pausplatsens förhöjda utbredning.
- I den andra ändan av pausplatsens förhöjda utbredning ett trappsteg och en ledstång.
- Stenbeläggning eller plåt i slutet av vassruggsstigen där sanden och trädet möts.

Bild 14 Vassruggsstigen utan skyddskant

Bild 15 Bänk på vassruggsstigen

Bild 16 Vassruggsstigens tillgängliga pausplats

Bild 17 Ändan av vassruggsstigens tillgängliga pausstig, där det finns ett högt steg utan ledstång

Bild 18 Tröskel där vassruggsstigens spång och Skogsträdgårdens sandstig möts

Bild 19 Trapporna som leder till Skogsparkens pausplats och till höger passagen via sandstigen

Bild 20 Parkbänkar med armstöd i Skogsparken

K-market Drottningstranden

Observationer:

- Gården är asfalterad. Till butiken leder en täckt bred ramp som värms upp under vintern (sluttning nere 9 %, medeltal 7 %). Ledstänger på två nivåer.
- Tillgängliga parkeringsplatser finns nära och de är utmärkta på marken.

Åtgärdsrekommendationer:

- De tillgängliga parkeringsplatserna märks ut med trafikmärken så att de kan urskiljas då det finns snö.

Bild 21 K-market Drottningstrandens täckta och breda ramp som har ledstänger på två nivåer

Bild 22 K-market Drottningstrandens trappor utan kontrastränder

Bild 23 K-market Drottningstrandens invaparkeringsplatser utan ISA trafikmärke

Bild 24 Modellexempel: ISA trafikmärke och asfalmålningar på Lovisa Neste

Åtgärdsklassificeringen

Enligt den fara eller olägenhet som bristen orsakar:

- 1 = Orsakar fara (måste åtgärdas genast)
 2 = Förhindrar framkomlighet eller verksamhet
 3 = Försvårar framkomligheten eller verksamheten

Metoden för förverkligande av åtgärdsförslaget:

- T = Kan ordnas genom förändringar i rutinerna
 H = Åtgärden kan utföras inom ramen för underhållsarbete
 S = Åtgärden kräver planering, ett investeringsbeslut eller strukturella ändringsarbeten.

	Objekt	Observerat hinder	Åtgärd	1	2	3	T	H	S	Ansvarig part / utförare
Victoriaplatsen	Solstolarna	En person med nedsatt syn observerar inte stolen om hen kommer från rygg-stödets riktning.	Ett märke på marken på solstolarnas ryggstödssida, så att hindret kan observeras med vit käpp. Till exempel en lampa bakom stolarna eller en buller-räffla.			X			X	NTM-centralen, infra / Infra
	Betongkant	Svårt att se var bryggant tar slut	Betongen vid bryggans kant ska målas med varselfärg (enligt plan) samt en buller-räffla som man märker med käpp.	X				X	X	
	Betongtrappa	Den är svårt att se trappstegen	Varselfärg	X				X		
	Parkeringsplats	Ingen INVA parkering	Tillgänglig parkeringsplats märks ut på marken och med ISA trafikmärke (inva-platsmärke).		X			X		
	Skvären	Inga bänkar med armstöd	Den andra parkbänken byts till en bänk med armstöd.			X		X		

	Objekt	Observerat hinder	Åtgärd	1	2	3	T	H	S	Ansvarig part / utförare
	Flytande gatan, förbindelsebryggan	Rampen till förbindelsebryggan	Rampen är för kort och brant, man kan inte på egen hand komma upp för rampen.		X			X		
	Flytande gatan, förbindelsebryggan	Flytande gatan	Svårt att se kanten, fara att trilla av	X				X		
		Bron som förbinder de flytande gatorna	Brons vinkel till bryggan är sådan att man inte kan ta fart med rullstol. I kanten av bryggan finns inget räcke, så faran att trilla av är verklig. Det finns inte riktigt ordentligt med utrymme att på ett säkert sätt assistera rullstolen med att skuffa.	X					X	
		Plåten som skyddar fogen.	Fogplåten är uppe, fara för snavning. Under högt vatten.			X		X		
			Längre plåt i fogstället. Då skulle man kunna fästa plåtens kant i bryggan och den skulle inte kunna stiga upp.			X				
	Objekt	Observerat	Åtgärd	1	2	3	T	H	S	Ansva-

		hinder								rig part / utförare
Parken Kro-nostranden	Vassruggs-stigen	Kanter plane-rade till kan-terna, de finns inte.	Skyddskanter läggs ut på var-dera sidan av vassruggs-rutten, höjd 50 mm.	X				X		
	Vassruggs-stigens till-gängliga paus-plats	Från paus-platsens för-höjda utbred-ning rullar man lätt med rullstol över kanterna	Skyddskant på pausplatsens förhöjda ut-bredning.			X		X		
	Vassruggs-stigens till-gängliga paus-plats	Högt steg, ingen led-stång	Ett trappsteg och en ledstång på andra ändan av pausplatsens förhöjda ut-bredning			X		X		
Parken Kro-nostranden	Från vass-ruggs-stigen till Skogsträd-gården	Där man övergår från vassruggs-stigen till skogsträd-gården har vatten fört bort sand, då det bildats en tröskel där man går från spången till sanden.	Stenbeläggning (nubbstenar) eller en plåt i slutet av vass-ruggsstigen där sanden möter spången.	X				X		
K-market Drottning-stranden	Parkerings-platsen	De tillgängliga parkerings-platserna är endast märkta ut på marken, de är svåra att se bland annat då det finns snö.	De tillgängliga parkerings-platserna märks ut med ISA tra-fikmärken (in-vaplats-märke).		X			X		K-köp-man-nen
	Betong-trapporna	Det är svårt att se trapp-stegen	Varselfärg	X				X		K-köp-man-nen